

[Oluf Pedersen.]

hører sammen, og derfor er begejstringen for told og frygten for grundskyld højfinanssens kendemærke.

Det er nemlig en fejltagelse, desværre tilmed en skæbnesvanger fejltagelse, når det ærede medlem hr. Thestrup og i nogen grad — såvidt jeg har forstået — også det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard har været inde på, at regeringens forslag om 1 pct. grundskyld nok var brugbart i byerne, men i landdistrikterne hovedsagelig ville virke som en byrde på erhvervet. Det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard oplyste, at grundskyldpromillen var steget langt mere i landdistrikterne end i hovedstad og provinsbyer — for landdistrikterne nævnte han en stigning på fra 17 til 42 promille. Selvom tallet knap er helt rigtigt — uden statstilskud til nedsættelse af den amtskommunale grundskyld ville den i 1939 have været over 20 — må det dog ikke glemmes, at værdien af jorden i dag, hvis man ikke går ud fra vurderingen af 1950, men fra handelsprisen, antagelig ligger ca. 70 pct. højere, og at grundskyldpromillen, hvis den blev lignet ud fra denne værdi, kun ville være ca. 22. Men dette fortæller også, at jordværdien ikke er faldet på grund af den forhøjede promille, men at den til trods for denne forhøjelse af promillen er steget.

Der er forøvrigt — det er ingen hemmelighed — store forskelligheder i landdistrikterne, men ligningsforholdet mellem skatterne på fast ejendom og på indkomst er gennemsnitlig faldet fra 45 til 36, altså gået 20 pct. ned. Derved er indkomstskatterne steget forholdsvis mere også i landkommunerne; dette har givet større byrder på arbejde og erhverv, og denne omlægning har forøget den stærke stigning i indkomstskatterne. Grundskyld er nemlig ikke en byrde på landbruget eller andre erhverv. Den er vejen til en lettelse af byrderne, der hviler på erhvervene. Bruger man grundskylden som middel til at få lavere diskonto og mindre kreditindskrænkning, vil det være en stor lettelse for det arbejdende landbrug, ja, for mange endda redningen ud af en akut krise. Det vil også lette adgangen til jord, ikke mindst ved nedsættelsen af den store risiko, der er ved de abnormt høje salgspriser. Det kan kun

blive til gavn for erhvervet, men selvfølgelig — det må man gøre sig klart — vil den, som opgiver erhvervet, sælgeren, få en mindre gevinst. Han vil tjene mindre end ellers på kronenedskæringen. Det vil dog være en fundamental fejltagelse at betegne kronenedskæringens gevinst som en erhvervsindkomst for landbruget; den var uret overfor sparerne, den gav højere ejendomspriser, og den kan blive en skæbnesvanger risiko for de unge. Det er ligetil, mener jeg, at bruge grundskyldens beløb til skattenedsættelse, og det bedste var utvivlsomt fjernelse af told. Det ville sænke driftsudgifterne uden at sænke eksportpriserne, og det ville derfor lette byrden for erhvervet.

Dette var det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard også fuldtud klar over tidligere. Han var jo medlem af det ministerium, der dannedes den 29. april 1929, og hvis chef, Th. Stauning, den 14. maj 1929 i folketinget fremsatte en erklæring, hvori det som regeringens program blev fremhævet af den daværende statsminister:

„Flytning af skattebyrden fra arbejde og forbrug til samfundsskabte værdier og til indtægt og formue, der er frugten af andres arbejde“.

Den ene procent grundskyld, som regeringen har foreslået, er helt på linie hermed. Om den skal med i lejeloven, er et spørgsmål, vi kan tale om. Det afgørende er, at vi får den, og at vi når frem til at inddrage al værdistigning, når frem til fuld grundskyld til afløsning af eller erstatning for andre skatter, der hviler på arbejdsskabte indtægter, sådan som socialdemokratiets, det radikale venstres og retsforbundets repræsentanter sammen med andre, udgørende et flertal i grundskyldskommissionen, gik ind for, et flertal, der også svarer til et flertal her i tinget. Det ville være en reform, der ville virke lige stik modsat af toldforhøjelser.

Jeg håber, at der herom kan blive enighed mellem socialdemokratiet, det radikale venstre samt retsforbundet. For venstre gælder, at det efter sin tradition burde være med, men det vil dog næppe ske, således som venstre i øjeblikket er omklamret af det konservative folkeparti, man hviler jo trygt i det konservative favntag.